

Verstandelijk gehandicapten staan samen sterk

Jet Bruinsma

4-6 minuten

- Nederland telt ruim 100 duizend inwoners met een verstandelijke handicap...

Jet Bruinsma 18 mei 2002, 00:00 Leestijd 3 min

- 35 duizend van hen leven vanwege de ernst van hun beperking in een internaat; 17.500 wonen in een gezinsvervangend tehuis. - 1200 mensen met een verstandelijke beperking zijn lid van een van de 40 Onderling Sterk-verenigingen. 'Wij vinden dat mensen met een verstandelijke beperking net zoveel rechten hebben als anderen. Maar er zijn nog altijd instellingen die daar anders over denken', zegt William Westveer, directeur van de Landelijke Federatie van Belangenverenigingen Onderling Sterk, de LFB. Steeds vaker richten mensen met een verstandelijke handicap met ondersteuning van hun begeleiders daarom hun eigen belangenvereniging op, Onderling Sterk. Sinds de eerste in 1985 werd opgericht in Zierikzee is hun aantal opgelopen tot veertig. In 1995 verenigden de plaatselijke 'Onderling Sterken' zich in de LFB. PR-medewerker Willem in 't Veld formuleert het doel van Onderling Sterk: 'Deze mensen leren op te komen voor hun eigen belangen. Niet alleen onder elkaar, we zijn ook naar buiten gericht.' In 't Veld en Westveer houden regelmatig lezingen voor managers van zorginstellingen. 'Over de toespraak overleggen we eerst met Jan, daarna wordt ie op papier gezet', zegt In 't Veld. Jan is Jan Martens, de coach van de LFB-medewerkers. In 't Veld heeft tot zijn 42-ste in instituten gewoond, tegenwoordig woont hij zelfstandig. Hij is lang voorzitter geweest van Onderling Sterk Utrecht. Zijn coach vroeg of hij voelde voor een baan bij de LFB. De werkmeester van de sociale werkplaats waar In 't Veld jaloezieën, rolgordijnen en lamellen maakte, geloofde er niet in. 'Hij zei: "Dat kunnen mongolen toch niet?"', herinnert Willem zich. Voorbeelden dat verstandelijk gehandicapten niet serieus worden genomen, zijn er te over. 'Mijn zus woonde samen met haar vriend, maar toen het even niet goed ging, werd ze direct overgeplaatst. Dat kan toch zo maar niet', zegt Westveer. In 't Veld heeft een vriend in een gezinsvervangend tehuis, een GVT, waar ook diens vriendin woont. De leiding vindt de man echter 'te goed' voor een GVT. Hij moet maar elders gaan wonen. De relatie kan toch wel worden omgezet in een LAT-relatie?

De vriend probeert nu met hulp van de Sociaal Pedagogische Dienst (SPD, het maatschappelijk werk voor mensen met een verstandelijke beperking) een oplossing te vinden. Het initiatief om een Onderling Sterk-vereniging op te richten wordt vaak genomen door de SPD, maar de toekomstige leden kunnen ook zelf een mailtje sturen naar de LFB, die helpt bij de oprichting. Een Onderling Sterk-vereniging wordt voornamelijk bekostigd uit de contributies van de leden, 15 euro per jaar. Daarnaast zijn er vaak donateurs. Dat provincie en gemeenten subsidie kunnen geven, is bij de meeste verenigingen niet bekend en wie niet vraagt wordt overgeslagen. De provincie Utrecht is een gunstige uitzondering, weet Willem in 't Veld. De LFB draait op de bijdragen van de aangesloten verenigingen en op subsidie van het ministerie van Volksgezondheid. De verenigingen bieden behalve gezelligheid (samen eten, disco) hulp aan leden die bijvoorbeeld te klagen hebben over de service van de bank, het openbaar vervoer, het speciale taxivervoer voor mensen die niet zelf met bus, tram of trein kunnen reizen. 'En we proberen de instellingen binnen te komen om te praten met bewoners, maar dat lukt vaak niet', zegt In 't Veld. Er is echter enige verbetering te signaleren. Samen met het Nederlands Instituut voor Zorg en Welzijn, NIZW, onderzoeken de belangenorganisaties Onderling Sterk sinds een kleine twee jaar de leefsituatie van bewoners in instituten. De onderzoeksopzet is gemaakt door het NIZW, de interviews worden gedaan door leden van Onderling Sterk. Het lidmaatschap van Onderling Sterk en het werken bij de LFB betekent veel voor William Westveer en Willem in 't Veld. 'Het belangrijkste is dat ik mij serieus genomen voel', zegt In 't Veld. Westveer: 'Vroeger kon ik niet lezen en ik kon geen discussie voeren. Ik werd snel kwaad. Nu ben ik getrouwd, ik heb twee kinderen. Als de mensen me nu zien, zeggen ze: "Heb jij wel een beperking?"'

Help ons door uw ervaring te delen:

Ook interessant voor u

Op basis van bovenstaand artikel